

# MŪSU LIETUVAI

São Paulo - Brasil - 1970 m. rugpjūčio - agosto 7 d.

## Pauliaus VI Žodis Lietuviams

Visuose kontinentuose skaitomas Vatikano laikraštis „L'Osservatore Romano“ liepos 3 d. (nr. 154) pirmame puslapyje, pirmoje vietoje išidėjo pranešimą apie šventinimą mūsų kankinių koplyčios, skirtos Aušros Vartų Marijos garbei. Idėjo ir tekstą Pauliaus VI kalbos, pasakytos šventinimo iškilmėse. Popiežius į lietuvius kalbėjo:

„Labai džiaugiamės, galėdami pašventinti šią koplyčią jūsų lietuviai, skirtą Marijai, esančią šv. Petro bazilikos grotuje, šalia karsto ir relikfijų apaštalo, kurį mūsų Viešpatys Jėzus Kristus, aukščiausias ir vienintelis Bažnyčios įsteigėjas, panoro turėti pamatu centru iš pačios Bažnyčios vienybės pagrindu.“

Ir šiuo kartu matome pasikartojant įvyki, tiek reikšmingą ir tiek dievotumo parodantį, jau tiek kartų buvusį šios šventos ir palaimingos vietos istorijoje, kada tikintieji pili grimai, kilę iš tolimų kraštų, įkūrė savo bažnytelę prie šv. Petro kapo, liudydami savo tikėjimą į Kristų, jų priklausymą katalikų Bažnyčiai, jų broliškumą su visa krikščioni

ja, išsiplėtusią po visą pasaulį.

Taip ir jūs, brangūs lietuviai. Jūs įsteigėte šią vietą kaip broliško ir dvasinio susitikimo punktą, kad būtų atnaujos jūsų istorinės ir religinės tradicijos, kad išreikštumėte savo tikėjimą Kristui, kad sutvirtintumėte savo ryšį su Bažnyčia ir Apaštalais. Sostu, kad sustiprintumėte savo sielas maldoje ir viltyje, kad melstumėte šv. Petro globos sau, savo kraštui, daugybei savo brolių, išsklaidytų po pasaulį.

Tai tikrai religinis, išmintingas veiksmas. Mes stebimės tuo rūpesčiu, kurį parodėte paruošdami ir papuošdami šią koplyčią. Mes reiškiamo savo pasigerėjimą tais, kurie bendradarbiavo užbaigiant šį užmojų, pilną dvasinės prasmės ir meainės vertės. Reikšdami viltį, kad šios pastangos jus visada laikys vieningus ir ištikimus meilėje ir taikoje, duodame jums, čia esantiems, ir tams, kurie jungiasi su jūsų jausmais, nuoširdų ir specialų palaiminimą.

J. Pr.

## Iškilminga ir Neužmirstama Valanda

VY K. P. MARCINKAUS ŽODIS POPIEŽIUI

VATIKANAS. — Po lietuvių koplyčios pašventinimo šv. Petro bazilikoje, popiežius Paulius VI susitiko ir pasikalbėjo su lietuviais. Lietuvių vardu vyskupas Paulius Marcinkus tarė tokį žodį popiežiui Pauliui VI:

ŠVENTASIS TĖVE,

Šiandien katalikiškoji lietuvių tauta yra laiminga ir džiugi. Sena jos svajonė būti visą laiką didžiausioje krikščionybės šventovėje ir gyvai liudyti savo prisirišimą prie katalikų tikėjimo, savo meilę Kristaus Vietininkui, savo ištikimybę Apaštalo Sostui, tapo pilnai įgyvendinta. Šimtai darbingos ir dosnios lietuvių tautos vaikų, seniau ir ne taip seniai išsiblaškiusių po visą pasaulį, atvyko čia verkti iš džiaugsmo šią iškilmingą ir neužmirstamą valandą. Kietai dirbę ir kovoję išėivijoje dėl duonos kąsnio, bet ypatingai norėdami išsaugoti savo dvasines vertybes ir tėvų palikimą, šiuo metu jaučiasi pilnai atlyginti už visas kančias Jūsų Šventenybės gestu. Daugelis

labai garbingu mūsų draugų, esančių čia su mumis fiziniai ar dvasiniai, paliudija tą dėmesį, kuris yra rodomas šian dien lietuviams visame pasaulyje.

Jūs, Šventasis Tėve, teikė tės atvykti pas šiuos taip skaudžiai išbandytus Jūsų vaikus palaiminti stebuklingąjį Šventosios Mergelės paveikslą, kurį jie ir jų tėvai jau keturi šimtmečiai garbina Aušros Vartuose Vilniuje, visados gyvame kiekvieno lietuvi širdyje, kur jis bebūtų. Jūs atėjote praaukoti šv. Mišių auką ir tarti savo paguodos žodį, praturtinti tėvišku palaiminimu. Tai vienas iš svarbiausių atsitikimų mūsų lietuviams po Lietuvos Bažnytinės Provincijos ikūrimo, atlikto Jūsų Pradininko Pijaus Vienuolikto kuris buvo Apaštališkasis Vizitatorius Lietuvai ir kurio kūnas laimingu sutapimu, išsisi šalia „Mater Misericordiae“ lietuvių koplyčios.

Išsakydamas gyviausius dekingumo jausmus Jūsų Šventybei, pareiškdamas visišką ištikimybę Jūsų mokymui,

užtikrindamas auolatioj prisiminimą maldoje, turiu garbės įteikti, Šventasis Tėve, šią krikščionišką lietuvių tautos dovaną, šia proga specialiai atsiųsta iš savojo Krašto. Tai yra būdingas lietuviškasis Kristus, vadinamas „Rūpiotojėlis“, giliai susimąstęs, išreikštas „lietuviškojo aukso“, gintaro gabale. Jis yra iškalbingas paveikslas kuklios ir susitelkusios savyje lietuvių sielos, gyva išraiška lietuvių tautos kančių.

Primkite, Šventasis Tėve, šias dovanas, nors jos ir nepajėgia pilnai išreikšti dėkingumo jausmų, kurie yra kiekvieno lietuvi širdyje Kristaus Vietininkui. Ir palaiminkite mus, kad su Viešpaties pagalba bei Gailestingumo Motinos užtarimu visi galėtume greitai džiaugtis teisingos taikos dovana.

## SOVIETU POLITIKA 1970-1980

«L'EUROPEO» ATIDENGIMAI

MILANAS. Italų žurnalas „L'Europeo“ paskelbė (7 V) idomų dokumentą apie Sovietų Rusijos Komunistų Partijos politikos tikslus ateinančiame dešimtmetyje. Šis komunkatas (rezoliucijos) išdirbtas jos Politbiuro, o gal ir paties Leonido Brežnevo, įtakingojo generalinio sekretoriaus, buvo pasiūstas Vakarų Europos šalių komunistų partijų centriniams komisijoms. Žurnalo leidėjai sakosi matę šio slapto dokumento prancūzišką kopiją. Paduodame jo svarbesnius punktus.

## SUGYVENT, BET IKI LEMIAMO SMŪGIO

Pagrindiniai dėsni. Visos komunistų partijos turi žinoti, kad:

— visos Sovietų Rusijos diplomatų vedamos politikos pagrindinis dėsnis yra prisitaikymas laiko sąlygoms arba kontemporizacija. Dalykas eina apie tam tikro prisitaikymo ir laukimo taktiką; tačiau su ryžtu kariš kai sulaukyti kapitalistinių šalių, vadovaujimų JAV-bių, bet kurią akciją prieš Sovietų Rusiją ar liaudies demokratijas — Ji ryžtasi taip pat nesuteikti jokios tikros koncepcijos, neiti su kapitalistiniu bloku nė į jokią subtancialinį kompromisą, tiek kariškame politiniame įtakų zonų dalyke, tiek ideologinėje srityje.

— Ji skatina ir pati iš elia

## Pagrobtas Brazilijos Konsulas

MONTEVIDEO. Praeitą penktadienį, rugpjūčio 1 d. Urugvajaus partizanai — Tupamaros — pagrobė Brazilijos konsulą Aloisio GOMIDE, apsimedami telefono taisytojais. Taip pat buvo sekvestruotas ir JAV-bių ambasados Urugvajuje aukštas pareigūnas Dan Mitrione. Jis gyaėsi ir buvo sunkiai sužeistas.

Paskelbtuose laiškuose partizanai reikalauja už šių dviejų diplomatu išlaisvinimą paleisti laisvėn visus Urugvajaus politinius kalinius.

Tačiau Urugvajaus prezidento Pacheco Areco Vyriausybė nesutinka nė į derybas eiti su partizanais, laikydamą juos bendraisiais nusikaltėliais. Vėliau jos paskelbtame komunikate aiškiai pasisako

prieš tupamarų reikalaujamas sąlygas. Leidimas išvykti sumintiesiems partizanams į užsienį ir kitų politinių kalinių paleidimas, suteikiant jiems amnestiją, būtų prieš šalies Konstituciją...

Tačiau prezidentas Pacheco Areco užtikrina Brazilijos ir JAV vyriausybes, kad darys viską, kad jiedu būtų paleisti laisvėn. Be to, paskuti nėmis dėnomis jau įneštas parlamentan įstatymo projektas suteikti amnestiją visiems politiniams kaliniams.

Popiežiaus nuncijus dom Augustin Sepinski pasisiūlė būti tarpininku tarp Urugvajaus valdžios ir teroristų. Otų tercristų suimtų ir kalinamų Urugvajaus kalėjimuose esą apie 150.

bloku taikus sugyvenimo ir susitaikymo pasiūlymus bei programas. Tačiau tik tam, kad laimėtų reikiamo laiko pasiruošimui įvykdyti lemiamą karinę akciją.

Mat, kapitalistiniai kraštai yra labai gerai pasiruošę apsigynimo karui. Užtat Sovietų Rusija iš vienos pusės vengia — ir turi išvengti — bet kokios pergreitos, neapgalvotos akcijos. Iš kitos pusės Vakarų kraštų komunistų partijos turi būti būdrios: Sovietų Rusija gali ir be jokio įspėjimo, staiga pradėti pulti. Jos turi savo karinį parengimą suderinti su Sovietų Rusija ir su jos greit besikeičiančiu ritmu.

## Brazilija

ŽEMĖS REFORMA  
BRAZILIJOS ŽEMĖSE.

Josė Fr. Felice, iki šol buvęs regionalinis Žemės reformos Instituto delegatas Rio Grande do Sul valstijoje, naujam Kolonizacijos ir Žemės Reformos Instituto atstovui Paulo Brandão Rebelo, pareiškė: Jau 3.000 asmenų įkurdinti pagal Passo Real projektą; ten jau užsėta 600 ha. kviečiais ir paruošta tiek pat dirvos sojos pasėjimui, vykdomas Fazenda Velha projektas, kuris įkurdins 200 asme



A. a. Juozas Matelionis, kai sako sveikinimo žodį Spaudos Baliauje.

## METAI NUO JUOZO MA ELIONIO MIRTIES

Šių metų rugpjūčio 10 dieną sueina jau met i, kaip mirė Juozas Matelionis. Daugel São Paulo lietuvių vis prisimena jį — tą taurų Lietuvį, nepailstantį mūsų kolonijos veikėją ir mielą prietelį. Visi apgalvetauja dar jo staigią mirtį praėjusiais metais per Spaudos Baliaus pietus. Prisiminsime jį ir šventose Mišiose Vila Zelinoje, pirmadienį, 19,30 val.

## IZRAELIS IR ROGERS PLANAS

TEL-AVIV. Po ilgų svarstymų ir ginčų pagaliau zraelis priėmė Rogers planą, nusitatantį 3 mėnesių tikras kovų paliaubas ir paruošiantį kelią taikos deryboms tarp žyčių ir arabų valstybių. Tačiau dėl to iš koalicinės Izraelio Vyriausybės pasitraukė 6 Gajal partijos nariai. Mat, ši Gajal partija ilgai priešinosi šio Rogers plano priėmimui.

nų, pasiseka visiškai ramiai ir taikingai nusavinti žemes, kaip tai įvyko su 17.000 ha. žemės, vykdamt Passo Real įgyvendinimą; — panašiai nusavintos žemės Fazenda São Nicolau, kur gyvena 1.000 žmonių, ir Fazenda Perseverança su 3.000 ha. bei sutvarkyta parubežyje valstybės žemėse įsitaisę 7.800 savininkų su 10—100 ha. plotais. Taigi, žemės reforma Brazilijoje eina gerai ir priekį.

Manoma, Žemės Reforma padės daugeliui žmonių norintių dirbti žemės ūkyje.



## Popiežius Apie Lietuvių Kopyčią ir Maldininkus

LIETUVIŠKIEJI SIMBOLIAI TIES ŠV. PETRO KAPU.  
KITATAUČIAI ŽAVISI LIETUVIŠKU ORIGINALUMU  
STASĖ SEMĖNIENĖ

Popiežius Paulius VI parodė didelę simpatiją pavergtos tautos išblaškytiems vaikams — lietuviams. Padovanojęs žvakidę lietuvių kankinių kopyčią, jis pats asmeniškai uždegė joje žvakę. O žvakidėje prisikeliančio Kristaus vaizdas atrodo, parinktas simboliniai linkint kankinamam tau tai prisikelti laisvę.

Kai Šv. Tėvas atvyko pėsčias liepos 7 d ryto į lietuvių kankinių kopyčią palaiminti Aušros Vartų paveikslą ir atnešanti lietuviams šv. Mišias kriptoje, jis vėl atskleidė neeilinį susidomėjimą maldininkais. Lydimas mūsų trijų vyskupų: V. Brizgio, A. Deksnio ir P. Marcinkaus, jis svelkino ir laimino visus susirinkusius. Arčiau stovinčius ir iš jo rankų priėmusius šv. komuniją, jis vėliau maloniai kalbino. Trylikmečio Aidžio Kožicos a. a. dr. Vinco sūnaus, atvykusio Romon su savo motina Birute (didelė skaudžių veikėja) ir 14 m. broliu Rimu, Šv. Tėvas klausinėjo jo vardo, iš kur atvykęs, o atsiveikindamas padovanojo raktams rėžėlių su auksinuku. Išėidamas popiežius visiems iš eilės spaudė ranką.

Užklausus vysk. P. Marcinkų, kokį įspūdį popiežius išsinešė iš lietuvių kankinių kopyčios, šis atsakė:

— abai gerą. Šv. Tėvas nepaprastai džiaugėsi kopyčia.

### POPIEŽIUS SUSIŽAVĖJO LIETUVIŲ ORGANIZUOTUMU GIEDOJIMU IR TAUTINIAIS DRABUŽIAIS

Prel. V. Mincevičius gi pareiškė, kad Šv. Tėvas liko taipgi labai sužavėtas lietuvių nuostabiu organizuotumu, atvykusių maldininkų lietuvišku giedojimu ir spalvingais tautiniais drabužiais.

Lietuvių kankinių kopyčia yra pačioje geriausioje iš visų tautybių vietoje, galima sakyti, šv. Petro kapo kaimynystėje. Maldininkai, turistai ir šiaip praeiviai, ir neieškodami, jokiū būdu negali jos aplenkti. Įėjus į Šv. Petro baziliką ir pasiekus popiežiaus scotą, kairėje prie šv. Andriejaus statulos matosi lenta su užrašu, kad apačioje yra šv. Petro ir popiežių kapai. Jau lipant laiptais žemyn, pavėlavusią šv. Mišioms liepos 9 d. ryto, pasitinka lietuviškos maldos garsai. Truputį paėjus ir pasukus į kairę, pati pirmoji yra lietuviškoji kopyčia. Kiek už jos priešingoje pusėje Šv. Petro kopyčia su kapu 10 pėdų žemiau jos. O jau tik gerokai toliau rikiuojasi airių, lenkų ir kitų kopyčios.

### LIETUVIAI GALI DIDŽIUOTIS SAVO KOPYČIA

Net iš kritiškiausių lietuviškų lūpų girdėjosi vien tik didžiulis susižavėjimas. Ir yra kuo didžiausis! Lyginant su

kitomis kopyčiomis, ji išsiskiria savo originalumu, Erdvumu, meniška ir simboliškai reikšme.

Sienos — šviesaus smėlio spalvos marmuro, pagrindinės 6 bareljefines skulptūros — baltoje cemento o moderniška ir įrengtos šviesos, krentančios netiesioginiai ir nematant pačių lempų, daro kopyčią labai šviesią, linksma ir erdvią. Todėl ir girdėjosi balsų, kad lietuviškoji kopyčia esanti iš visų jų didžiausia. Lyginant su airių, lenkų ar kitų, ji taip ir atrodo. Ypač lenkų perkrauta suolais, atrodanti daug mažesnė; taipgi airių su visa frontine žalia siena atrodo nedidutė.

Lietuviškosios kopyčios lubos dar nebaigtos. Dabar yra visai baltos, o užbaigtos bus su lietuviškomis saulėmis.

Grindys — grynai lietuviškos. Pilkos marmuro retai išmėtytos origin. apskritos, kam puotos tautinio rašto lyg stiliuotos gėlės. Tai turėtų priminti lietuvišką žydinčią pievą Raštų inkrustacija tautinių spalvų: geltona, žalia, raudona. Derinantis prie esančios aplinkos ir kaimyninių kopyčių, išlaikytas garas skonis ir spalvos parinktos nerėkiančios, bet švelniai gelsvoka, tamsiai žalia ir tamsiai raudona (beveik atrodanti rusva).

Iš viso kopyčia pasižymi išlaikytu stiliumi: skoningu neperkrovimu, modernišku pagali gyvenamą laiką išpildymu, tačiau nepametusi savito rūbo ir palikusi tradiciniai lietuviška. Dažn. Vyt. K. Jonyno idėja buvo pavaizduoti savo tautos istoriją: gyvėnta ir vaikščioti lietuviška žeme, o

kryžių viršūnės puosė lietuvišką dangų.

### PALANGOS GINTARO KAROLIAI ANT MARIJOS STATULOS

Kopyčios priešaky centrinėje sienoje, kuri duoda trijų dimensijų įspūdį, įdomiai sugrupavus statybą šoniniai išsikišimai, svarbiausias yra ušros Vartų Gailestingumo Motinos paveikslas. Tai grynai kopija Aušros Vartų tik padidinto formato. Paveikslas meniškai gerai pavykęs — Madona labai graži su lieknom, gyvos išraiškos rankom. Ir kitataučiai pirmiausia susižavi ir nesigaili komplimentų «Lietuvos gražiajai Madonai. Paveikslas tonas, Marijos veidas ir rankos — tam sios mozaikos (bet ne juodos). Marijos vainikas ir spinduliai — auksas; rūbas (pagal originalą visas sudarytas iš lietuviškų lauko gėlių) — sidabro (atlikta italių auksakalių). Marijai ant kaklo pakabinti penkių eilių gintaro karoliai, kurie gauti iš Lietuvos — Palangos.

Prof. Vyt. K. Jonyno išpildytos grindys, sienų bareljefai ir durys pasižymi rimtumu ir puikiu suderinimu. Neišsišokanti ir per daug neišsiskiriant iš kitų aplinkinių kopyčių, neturinčių užrašų ant durų, ir liet. kopyčios geležinės durys yra be užrašo. Tačiau pačiam durų vidury meniskumu pasižymis vytiš ir jo keturiuose šonuose — kam puose lietuviškieji simboliai: ažuolas su gile, javų varpa, tulpė ir rūta be jokių užrašų daug ką pasako. Tuo tarpu gi kitataučiai net pustuzinį kartų kartota Lietuva ant sie

ny neįžeigiant kopyčion, per duris žvelgiant, aiškiai pasako, kam ji priklauso ir kam skirta.

### SKULPTŪROM IR ŽODŽIU IŠKALTI KANKINIAI LIETUVIŲ KOPYČIOJE

Pradedant pirmuoju Lietuvos krikštytoju Mindaugu, ša limais randa vietą ir antrieji Liet. krikštytojai Vytautas Didysis su Jogaila. Vytautas laikom kairėje rankoje Vytį — tautos herbą, o Jogailos kairėje pusėje — Gedimino stulpai. Vytauto drabužiai prie kaklo susegti Gedimino stulpų sagute. Tuo nerėta pabrėžti, kad jie abu yra pusbroliai, abu — Gedimainčiai.

Šalia Lietuvos globėjo šv. Kazimiero — šv. Jozapatas Kuncevičius, «Episcopus et Martyr A. D. 1580—1623», toliau tęsiasi Kražių tragedijos fragmentai su suklupusiu mirštančiu kankiniu Lietuvos kovų ir kančių laikotarpy.

Pagaliau paskutinioji skulptūra — dabartinių laikų kankinamų asmenų iškalbi istorija. Sibiro lietuvių maldaknygė «Marija, gelbėk mus» šaukte šaukia visa dvylika kalbų, jų tarpe net korėjiečių ir visas tuzinas apjungtas dideliu lietuvišku nžrašu: «Marija, gelbėk mus!» O to viso kompozicija — lietuviškos veido siluetas.

Pagal duris dviejų popiežių herbai: Mindaugo laikų Inocento IV ir mūsų laikų Pauliaus VI.

Tokia tai išvaizda lietuvių kankinių kopyčios — šių dienų katakombų.

(Pabaiga 5 pusl.)

## Rugsėjo šeštadienis

PREMIJUOTAS ROMANAS

B. RUTĖ PŪKELVIČIŪTĖ

(tęsinys)

Dėl jų ateities aš palikau savo inkrustuotus stalius, savo porceliano vazes, sidabro servizą...

— O kokį porcelianą tamsta rinkai? Sevro, Nymfenburgo ar Frankenhelio? O gal Pfaizo?

— Juokaujate, Gerulaiti! Kaip aš po dvidešimties metų galiu prisiminti! Buvo nupieštos piemenaitės, buvo markizai ir damos ant sūpynių, buvo gulbės...

— O firmos ženklų tamsta ar nepameni? Ar tai buvo karūna ar inkarsas, ar avinėlis su paukščio nagais, ar ieties smaigalys? Nepameni, tamsta? Še tau, ir kolekcionierė!

— Buvo brangus, užsieninis porcelianas. Ir liaukitės, Gerulaiti, mane kamantinėjės!

— Ai, ponias, ponias! Jeigu Saksonijos karalius Augustas už vieną porcelianinę kinų vazą Prūsijos karaliui atidavė du raitelių pulkus, tai tamsta, tiek vazelių prisirinkusi, galėjai sutriuškinti visą raudonąją armiją!

— Aš gi sakiau, Gerulaiti, kad dėl vaikų bėgau. Dėl jų šviesesnės ateities. Pasiuokojau. Ir prašau kreivai lūpų nekraipyti, mano švenčiausių jausmų neižeidinėti.

Nors ir nurungdavau ją kalboje, mamutė ėmė mane varžyti. Jos akyvaizdžiai tapau lyg nerangus: tai žiūrėk, už stalo užkliūvau, tai pieno bonka man iš rankų išslysta, tai vandens čiau-

pą pasuku priešingon pusėn ir visas pūslomis apsitaškau

Kartais ponias Nelli nei žodžio nesakydavo, bet jos atsidūsėjimas buvo ganėtinai iškalbingas: «Vėl tas senas griozdas! Tolydžio dariausi vis nelaimingesnis, bet užtat dar didesniu įirtimu mudu ėmėm kovoti.

Laima, su Sauliuku, į namus sugrįžusi, virtuvę perleido mamutei. Aš buvau paskirtas jai pagelbėti.

— Gerulait, šen! Gerulaiti, ten! Nebūkit toks be iniciatyvos! Piaustykit, piaustykit! Ne, ne šitaip! Mažesniais gabaliukais, Dėl Dievo meilės, nulupkit žievę! Gerulaiti, ką jūs čia parnešėt? Prašiau rūgščios grietinės, o jis atvilko grietinėles!

Tiek to. Virtuvė moteriška karalija. Ne man vyrui, žinoti, kaip ką lupti, kaip ką skusti, kokia grietine užbaltinti. Bet užtat, kai susėdam prie stalo, aš jai su kaupu atsikeršiju. Nors ir skaniausiai būtų pagaminta, įsidedu kasnelį lėkštėn, paragaunu ir išsišiepęs pastumi. Tada pakylu ir nuskriaustojo balsu sakau:

— Ką darysi... Aš sau išsikepsiu kiaušinį!

Aha... Smagu tau, laume? Smagu, kad žmonės negali net valgyti to, ką tu sutaisai? Bet vos pasiimu keptuvėlę į rankas, ponias Nelli sušunka;

— Laima, jūs vartojat aliumininius indus? Tą keptuvę reikia tučtuojau išmesti — mes visi apsinuodysim!

— Tai mano keptuvėlė. Ji gerai žino. Aš, kvailas, pasigyriau, kad labai pigiai ją nusipirkau Laimai, niekas mamutės neklauso. Ėmė verkėti Sauliukas ir Laima nubėgo pas vaiką. Zigmas skaito laikraštį, o aš demonstratyviai lei-

džiu į tirpintą svieta kiaušinį.

— Kepkit, kepkite, Gerulaiti! Pamatysit, koks bus rezultatas...

— Rezultatas bus keptas kiaušinis.

— Bien mon cher. Darykit savaip. Oh, mon Dieu! Le monde est plein de fous! (Kvailų pilnas pasaulis).

— Kalbėk, brangi ponias, prancūziškai, jei nori, bet tik ne žemaitišku akcentu! Prieš akis tuojau atsiveria turgus Žagarėje.

— Zigi! — nebeištverusi suspiegia mamutė — Šuvaldyks savo tėvą! Aš nepakęsiu insuni...

— nsinuacijų... — pataisau užkritisį mamutės žodį.

— Mano vyras buvo seimo atstovas! — prisiminusi visas mano insinuacijas, šaukia mamutė.

— Girdėjau, ponias. Berods, to sėimo kuriamė kėdės buvo prikaltos prie grindų, kad atstovai galvų nesusiskaldytų.

— Zigi! Ar čia tavo namai, ar jo?

Zigmas pakelia galvą nuo laikraščio:

— Tėvai, tėvai...

— Aš tik linkteliu. Ir, man rodos, Zigmo akyse žiūriu juoko kibirkštėles. Mane užlieja jauki šiluma. Lyg subartą vaiką, kuris, junta, kad širdies gilumoje tėvas jį užstoja ir gal net mėgaujasi jo išdykavimais,

Bet palauk! Ar aš esu Zigmui tėvas, ar jis man?

(Bus daugiau)





"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20  
Caixa Postal 4421  
Sao Paulo, E.S.P.  
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Direktor responsável Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 20,00 visoje  
Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 100,00 P.

Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 40,00 paskutiniajame  
N Cr. \$ 20,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. \$ 15,00  
Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida.

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taisyti pertvarko savo nuomūra. Nenaudoti raštai grāžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti stripsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomone. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

## Ilgos Derybos

Padėjusios šalin senus politinius, istorinius ir ekonominius ginčus, prieš 13 metų šešios Europos valstybės: Vokietija, Prancūzija, Italija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas įstėgė Ekonominę Europos Bendruomenę ir pradėjo naują jį istorijos periodą. Mažindamos palaipsniui muitus ir pasikeisdamos produktais bei darbo jėga, jos ekonominiu atžvilgiu taip suklestėjo, kad daugelis pradėjo kalbėti apie ekonominį Europos stebuklą. Taip Italijos bedarbiai gavo darbo Vokietijoje ir Belgijoje, Vokietijos Volkswagenai pasklido po Vakarų Europos kelius, Belgijos akmenis angliai šildė Italijos fabriku krosnis, o Prancūzijos vynus galėjo gerti eiliniai Vokietijos darbininkai. Mat, aukšti maitai pakelia produktų kainas, ir jie pasidaro daugeliui neprieinami. Atvirkščiai, kai maitai mažinami arba visiškai panaikinami, tuokart prekės pasidaro igios ir prieinamos plačioms žmonių masėms. Be to, Ekonominė Europos Bendruomenė turėjo ir kitą — politinį — plusą. Kaip, pavyzdžiui, Vokietija norės kovoti prieš Prancūziją, jei ji yra priversta iš jos daug dalykų pirkti ir jai parduoti? Taigi, glaudesni ekonominiai ryšiai suartina tautas ir politiniu atžvilgiu, nes viena kitai pasidaro reikalinga, viena kitą papildo. — Matydama didelį Ekonominės Europos Bendruomenės pasisekimą, 1961 metais Anglija pareiškė norą į ją įstoti Prancūzijos prezidentas De Gaulle tarė savo veto, ir Anglija pasitiko už durų. Praėjus 6 metams Anglija vėl pasibeldė į duris, bet ir šį kartą De Gaulle jos neįsileido. Prancūzijos prezidentas svajoję atkurti seną Prancūzijos didybę, ir jam atrodė, kad įsileidus Angliją į Ekonominę Europos Bendruomenę, sumažės jo ir Prancūzijos galia.

Dabar, kai pasikeitė Prancūzijos ir Anglijos vyriausybės, Didžioji Britanija vėl atnaujino seną prašymą įsileisti ją į Ekonominę Europos Bendruomenę. Kartu su ja norėtų įstoti Airija, Danija ir Norvegija. Jei Prancūzija šį kartą neįsipriešins, Ekonominė Europos Bendruomenė apjungs 10 valstybių ir 250 milijonus žmonių. Liepos mėnesio pradžioje tuo klausimu pradėtos Briuselyje derybos. Jos bus ilgos ir varginančios, ir, ekspertų nuomone, užsitęs virš vienerių metų.

Didžiausią Anglijos įstojimo kliūtį sudaro atsilikęs Italijos ir Prancūzijos žemės ūkis. Kad smulkūs ūkininkai neparduotų savo sklypelių, iš kurių vos gali pragyventi, ir nebėgtų į miestus, Ekonominė Europos Bendruomenė sudarė fondą, kuriuo padeda smulkiems ūkininkams ir tuo būdu palaiko aukštas maisto produktų kainas. Importuodama 50% maisto produktų iš užsienio, Anglija priverstė savo ūkininkus modernizuotis ir laikyti maisto produktų kainas žemai. Jei Anglija stotų į Ekonominę Europos Bendruomenę, jos maisto produktų kainos pakiltų tarp 18 ir 26%. To būtinai anglai norėtų išvengti. Todėl naujasis Anglijos premjeras pasakė, kad, stodamas į Ekonominę Europos Bendruomenę, jokios kainos nemokėsias. Tačiau, antra vertus, anglai žino, kad jų pramonės produktams atsivertų labai plačios galimybės. Ekspertų nuomone, Anglijos pramonės augimas pakiltų nuo dabartinių 2 iki 5% kasmet. To anglai nenorėtų prarasti. Todėl ir senieji Ekonominės Europos Bendruomenės nariai, ir keturi nauji kandidatai ieškos kompromiso.

Iki šiol Ekonominė Europos Bendruomenė buvo ne kas kita, kaip maitų sąjunga. Panaikindami arba mažindami muitus savo tarpe, bendruomenės nariai nustatė aukštus muitus kitų valstybių produktams, kad negalėtų konkuruoti su jų pačių produktais. Bet dabar Ekonominės Europos Bendruomenės vadovybė siekia daugiau. Iki 1980 metų ji nori vesti visiems nariams bendrus pinigus, suderinti visus susi-

## PEDAGOGIKOS PSICHOLOGIJOS KLAUSIMAI SUVAŽIAVIME

Pedagogika ir psichologija, nors ir labai artimos viena kitai mokslo šakos, tačiau mūsų laikais taip išaugo ir išsišakojo, kad kiekvienai reikiama atskiro traktavimo. Tai mintyje turi ir Lietuvių Katalikų Mokslo Akademią rengdama savo suvažiavimą š. m. rugsėjo 1—6 d.d. Toronte.

Psichologijos sekcija rūpin-tis pavesta prof. dr. Agotai Šidlauskaitėi, kuri profesoriauja Ottawos universitete, yra vaikų studijų centro direktorė ir vadovauja eksperimentinei vaikų vasaros stovyklai. Psichologiją ji yra studijavusi Vytauto Didžiojo universitete, Kaune, vėliau — Milano universitete pas prof. A. Gemelli ir giliausiai Minnesotos universitete. Ji yra išleidus mokslinių studijų italių ir anglų kalbomis. Jos specialybė — vaikų psichopatologija. Šia proga ji skaitys paskaitą: «Neuropsichologija ir asmenybės ugdymas». Kitas paskaitininkas bus kun. dr. Antanas Paškus. Jis yra baigęs teologines studijas garsiajame Gregorianum universitete, Romoje, o psichologiją studijavęs Muenchene, kur įgijo daktaro laipsnį. Vėliau jis dar studijavo New Yorke, gaudamas klinikinės psichologijos magistro laipsnį. Šiuo metu jis dėsto psichologiją Gannon kolegijoje (Erie, Pa.) ir reiškiasi spaudoje psichologinio — filosofinio pobūdžio straipsniais.

Pedagogikos sekcija rūpina si ir jai suvažiavimo metu vadovaus prof. dr. Antanas Ramūnas Paplauskas, Ottawos universiteto profesorius, pedagogikos fakulteto vicedekanas bei lyginamosios pedagogikos centro direktorius. Jis savo pedagoginius mokslus yra pradėjęs Vytauto Didžiojo universitete, Kaune, o vėliau, tęsė Vienos universitete, įgydamas daktaro laipsnį. Padėjęs kurį laiką Vienos universitete, jis toliau gilinosi įvairiuose Vokietijos universitetuose ir, atvykęs į Kanadą dėstė Montrealio universitete. Per visą mokslinio darbo laiką jis yra parašęs visą eilę veikalų bei mokslinių straipsnių įvairiomis kalbomis, žinomu pasauliniu mastu. Jis skaitys paskaitą: «Liet-

uvių pedagogikos kryžkelės». Kitas paskaitininkas bus kun. dr. Jonas Gutauskas, teologijos doktoratą įgijęs Vytauto Didžiojo universitete, Kaune, vėliau dėstęs Lietuvos bei Kolumbijos kunigų seminarijose, o Kanadoje gavęs pedagogikos daktaro laipsnį. Jis yra parašęs mokslinių knygų bei straipsnių ir šį kartą kalbės tema: «Šeimos ir mokyklos vaidmuo lietuvių ugdyme». Apie mokytojus dabar tūnėje pavergtoje Lietuvoje kalbės Genutis Procuta, šiuo metu dėstęs pedagoginius mokslus Chicagos universiteto lyginamosios pedagogikos centre, o J. A. Račkauskas skaitys paskaitą apie lietuvių įnašą Europos pedagogikon. Jis yra gimęs 1942 metais Lietuvoje, o pedagogikos magistro laipsnį gavo Pe Paul universitete, Chicagoje, už darbą iš Lietuvos švietimo istorijos. Šiuo metu jis yra vienas iš Chicagos Cook County direktorių ir dėsto State College pedagogiką.

S. J.

## PRIMENA LIETUVA PASAULIU

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga dr. Vaclovo Paprocko iniciatyva, pastangomis ir lėšomis išleido 400.000 klajuojamų ant vokų ženklių, skelbiančių pasauliui, kad Lietuva tebėra pavergta. Arti pusės milijono šovinių paleidžia ma Kremliaus diktatorių link ir kartu šaunama į laisvojo pasaulio politikų sąžinę.

Iki šiol buvo išleista daug ir įvairių ženkliukų, vokų su užrašais, medalių, segamų prie atlapos žetonų ir pan. Beveik visi jie buvo skirti džiaugsmui išreikšti, save palinksinti, o kartais netgi (be blogos valjos) budrumui sumažinti. Kitataučiai arba tie nieko nesakė arba netgi klaidino.

Štai pavyzdys: pernai metais lietuviai jaunuoliai įteikė New York Times radijo muzikinės programos vedėjui 50 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo progą kelias lietuviškas plokšteles. Gentelmenas padėkojo ir pa-

siekimo priemones, išleisti visiems nariams galiojančius bendrovių įstatymus ir pan. Tuokart ekonominiai ir politiniai ryšiai tarp atskirų bendruomenės narių pasidarytų dar glaudesni ir artimesni, o produktų kainos dar labiau atpigytų. To dėl anglai, airiai, norvegai ir darai dės visas pastangas, kad patektų į Ekonominę Europos Bendruomenę, su kuria palaiko ypatingus ekonominius ryšius 27 Europos, Azijos ir Afrikos valstybės. Žiūrėdamas į 1959 metais atsiektus rezultatus, Jean Monnet, Prancūzijos ekonomistas ir Ekonominės Europos Bendruomenės įkvėpėjas bei pradininkas, taip išsireiškė: «Ekonominė Europos Bendruomenė yra didžiausia pasaulio Bendruomenė». Galima pridėti, kad ji yra ir reikšmingiausia bendruomenė, nes buvusius priešus pavertė draugais, šaltus konkurentus — bendradarbiais ir siaurus šovinius — saikingais patriotais. Trumpai, ji praplėtė žmonių žvilgsnį ir parodė, kad bendradarbiaujant galima daugiau laimėti negu karėu.

Petras Pakalnis

ė, kad jis kartu su lietuvišiais džiaugiasi, jog suka-ko 50 metų kaip Lietuva yra nepriklausoma valstybė.

Iki šiol išleisti minėjimo simboliai dažniausiai svetimtautį klaidino ir neretai patarnavo okupantui. Jam irgi malonu, kad laisvojo pasaulio lietuviai mini 50 metų nepriklausomybės sukaktį.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos išleistas ženklas aiškiai nusako dabartinę Lietuvos padėtį ir netiesioginiai pasako, ko mes, lietuviai, siekiame. Tai yra pirmas išėjimo joje atsitikimas, kada tokio tiražu ir tokia aškia su okupuotu kovos paskirtimi būtų išleistas ženklas.

Projektą paruošė dail. Paulius Jurkus. Ženkliukai atspausdinti trim spalvomis: mėlyna, žalia ir raudona. Antra pusė ženklio padengta matiniu klijumi.

Parduodami savikaina — 1 doleris už šimtą ženklių. Gausdami DARB NINKO knygyne:

DARB NINKAS  
Administration  
90 Willoughby Ave.  
Brooklyn, N. Y. 11221  
(USA)

## LIEUVOJE PERSEKIOJAMI KUNIGAI

Šiandien Lietuvoje 82 bažnyčios paverstos į šokių sales, sandėlius, muziejus, o 41 parapija neturi savo klebono, nors yra 122 kunigai, kuriems neleidžiama užimti parapijose vietos. Sovietinė valdžia neseniai nubaudė tris veiklius kunigus, Ambrasą, Matulevičių ir Pudzinską, išsiųdami juos į mažas ir tolimesnes vietas. Dažnai pasitaiko, kad kunigas išsiunčia į ligonines ar prieglaudas «sveikatos gydyti». Kunigai apdedami mokesčiais keturis kart didesniais, negu eilinių žmonių: už pajamas moka 50-60 nuošimčių vietoj įprastinių 5-10 nuošimčių. Bent trečdalis kunigų Lietuvoje yra okupuoto suvaržyti, bausti «už nusikaltimus» (pavyzdžiui, už vaikų mokymą religijos). Kadangi Vakarų pasaulyje pradedama nebetikti religiniu persekiojimu už geležinės uždangos, laisvoji lietuvių spauda stengiasi šį nepaneigiamą faktą išskirti.

## RADIJAS SIBIRO LIETUVIAMS

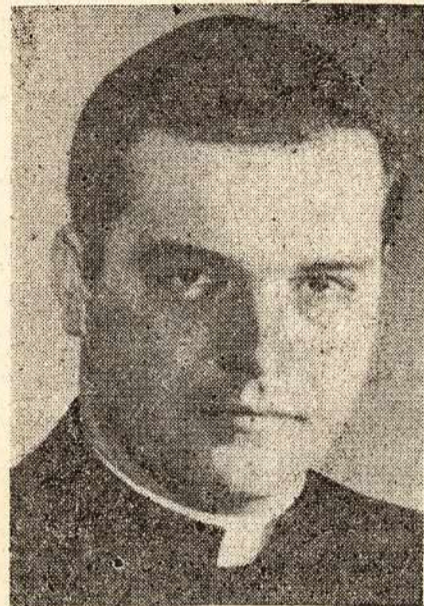
Vliko pirm. dr. Valūnas pranešė, kad iš Veritas stoties Filipinuose kiekvieną dieną bus duodama valandos programa lietuviams Sibire. Pagal sovietų duomenis, Sibire yra apie 150.000 lietuvių. Programose bus muzikos, tautinių bei religinių žinių, lietuvių išėjimo veiklos apžvalga. Norima, kad Sibiro lietuviai žinotų, jog jie nėra užmiršti.



# Jaunystės AIDAS



MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI



TĒVO  
ANTANO  
SKILTIS

## Bažnyčia: Sena ar jauna?

Prieš pusmetį teko prarasti trijų dienų rekolencijas akliems berniukams. Jų buvo 35, tarp 13 ir 17 metų. Kalbėjome apie jų gyvenimą, Dievą, maldą. Kai atėjo laikas diskusijoms apie Bažnyčią, atlikome tokį žaidimą: kadangi jie negalėjo matyti, panaudojome juslę, duodami paliesti tam tikslui parinktus daiktus, ir prašydami, kad pasakytų, ką jie visi turi bendro. Jie apžiūrėjo rankomis knygą, šukas, lapuočio medžio šakelę, apelsiną. Bematant prilygino tuos daiktus prie Bažnyčios: kiekvienas turi daug dalių, o visos dalys sujungtos krūvon, kaip ir Bažnyčiai priklauso įvairiausi žmonės.

### DU JAUNŲ ŽMONIŲ UŽDAVINIAI

Pagrindinis vaikų klausimas apie Bažnyčią yra: «Ar aš jai priklausau?» Suaugusiam yra lengviau nes bažnytinė muzika ir giesmė jau įprastinės, visos sudėtingos apeigos gerai pažįstamos, ir pats gyvenimas jau į klausimą atakė. Antrasis jauniems žmonėms aiškus reiškinys yra, kad tikinčiųjų bendruomenė, Bažnyčia, yra nepaprastai įvairi, anau, kad jie pažūrų skirtumus lengviau pripažįsta, negu suaugę. Viena lie tuvaitė Bažnyčią vaizduoja kaip Kalėdų eglutę, kurią puošia įvairiausi papuošimai, tai yra, viso kie žmonės.

### «SENOJI» BAŽNYČIA

Iš mokslinių studijų žinoma, kad katalikai vaikai geriau supranta simbolius negu kitų tikybų jaunimas — juk sakramentai yra ženklai arba simboliai, kurie per duoną, vyną, aliejų rodo gilesnę prasmę. Bet vaikams sunku suprasti labai sudėtingas ceremonijas bei pasikartojančias maldes, žegnones. Todėl ir liturginiai pakeitimai, įvykę per paskutinį dešimtmetį, išėina jų naudai, nes daug kas yra suprastinta.

Prie «senosios» Bažnyčios, kurios nariais jauni žmonės dažnai nesijaučia, priklauso piniginiai parapijų rūpesčiai ir pamokslai apie rinkliavas, kurių turbūt, ir suaugę nemėgsta. Vienas keliolikos metų berniukas, piešdamas Bažnyčią simboliais, nubrėžė brūkšnį tarp senosios ir jauniosios Bažnyčios. Senojoje padėti pinigai, bažnytiniai rūbai, surašyti hierarchijos titulai: monsinjoras, kardinolas ir t.t.

### «JAUNOJI» BENDRUOMENĖ

Kaip tada vaizduoja tą Bažnyčią, kuriai norėtų priklausyti? Čia Bažnyčia susirūpinusi ne-

## JANINA DEGUTYTĖ LIETUVA

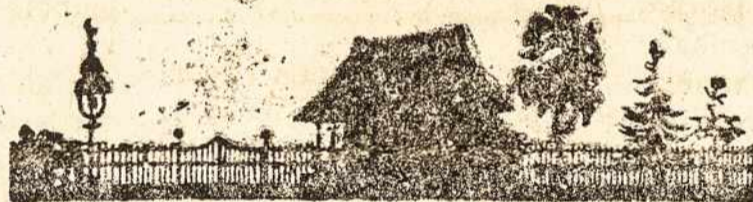
Tu — mažutė, tu telpi visa  
į Čiurlionio karalių delnus...  
Tu — riekelė duonos kasdien  
Ant pasaulio vaišių pilno stalo...

Tu ant gaublio — mažas lopinėlis,  
Žalgirio šarvų plieninis žvynas.  
Pirčiupio liepsnos ir kraujo ženklas,  
Ežerų dangaus tyriausias lašas.

Žalias rytas ant pilkų arimų.  
Spindulių lietus aikštės erdvėj.  
Tu — ant gaublio — padūmavęs gintaras  
Su pušies kvapu ir kraujo atšvaitu...

Tiktai mūsų meilė — tu diažiulė.  
Mūsų delnuose — tu nesudeginama.  
Mūsų ilgesy — brangiausia pasaka.  
Mūsų akyse tu — saulės kraštas.

Janina Degutytė yra viena iš gabiausių S. Lietuvos jauniosios kartos poečių, išleidusi keletą eileraščių rinkinių.



turturtungaisiais, viešpatauja meilė ir taika, jos nariai susiėmę rankomis, ir Dievo šviesa spindi visiems. O jeigu pamaldose gali daugiau įsijungti giedodami su gitaru ar kita jiems pažįstama muzika, padėti skaityti ir sukurti maldas, jaučiasi daug jaukiau. Žinoma, yra suaugusiųjų, kuriems tokios triukšmingos Mišios atrodo nepagarbios, neduodančios progos susikaupti. Bet vaikai ir Bažnyčią vaizduoja kaip gitarą, kurio kiekviena styga kitaip skamba, arba mazikos gaidas, kurių kiekviena prisideda prie bendro per gyvenimo.

### KAS NEMĖGSTA ILGŲ MIŠIŲ?

Sakoma, kad ilgos pamaldos niekam nepatinka. Man yra tekę dalyvauti Mišiose, kuriose «tikinčiųjų maldos» tęsiasi 20 minučių, nes kiekvienas dalyvis, kuris norėjo, galėjo pats pasakyti, už ką ir su kuo šiandien norėtų melstis. Meldžiasi už pasaulį, už savo draugus, už sergančius, už taiką. Kitą kartą rekolencijose berniukai parinko skaitymus prašydami, kad Mišios būtų prie jūros kranto ant uolų. Jie paskaitė septynis skaitymus: kaip Dievas sutvėrė pasaulį, jūrą ir saulę (Mišios buvo saulei tekant), kaip Kristus su apaštalais laive buvo audros užtikti, paskaitė ir psalmę, kurioje bangos prilyginamos Dievo galybei. Vaikų Mišiose kartais jie patys papildė kunigo pamokslėlį, pareikšdami savo išpuodžius apie skaitymus ir Evangeliją, net nepasitebėdami, kiek ilgai Mišios užsitiesia. Svarbiausia, jie nori jaustis, kad čia jaukiai priklauso.

### KITŲ TIKYBŲ KLAUSIMAS

Šiame šimtmetyje išaugo vadinamas «ekumeninis sąjūdis» kuris plačiai aiškintas vyskupo Vatikano suvažiavime. Jaunimui ta sąvoka sava, suprantama, kaip ir kiekvienam žmogui, kuris

artimiau gyvenęs su kitų tikybų kaimynais. Todėl jie linkę prie Bažnyčios, arba tikinčiųjų bendruomenės, prisikaityti visus, kurie Dievo nuoširdžiai ieško. Vienose rekolencijose dalyvavo protestantė mergaitė, ir jos draugės būtinai norėjo, kad ji per Mišias paskaitytų lekciją.

### VAJKIŠKI PRILYGINIMAI

Kai užduodama spalvotais pieštukais nupiešti «Bažnyčia», vaikų simboliai labai panašūs į Kristaus mokymą. Vienas lietuviukas nupiešė automobilį, kurio dalimis visi esame, o «Dievas yra gazolinas».

Kiti nupiešia laikrodį ar mozaiką. Visi šie simboliai labai panašūs į šv. Povilo prilyginimą, kad Bažnyčia yra Kristaus kūnas, susidedas iš skirtingų bet reikalingų dalių. Kiti nupiešia bažnyčios varpą ar sėklų pilną gėlę: Bažnyčia turi skelbti Dievo žodį visam pasauliui, kaip sklinda varpo gaudimas ar augalo sėklos. Labai dažnai simboliu yra medis arba miškas, kuris turi daug šakų, ir kuris nuolat auga ir keičiasi. Tai jų žodžiais Kristaus «garstyčių» sėkla, iš kurios išaugo didelis medis, kuriame paukščiai suka lizdus.

### KAIP SU SEKMADIENIO PAREIKA

Tiek gimnazistai tiek universitetų studentai labai dažnai Bažnyčią suriša su pareiga šventą dieną dalyvauti Mišiose. Būtinai nori žinoti, ar yra nuodėmė mišias sekmadienį aplieisti, jeigu «man jos nieko nereiškia». Dažnai į suaugusius žiūri, lyg jie suėję Bažnyčion tiktai iš pareigos, o ne dėl to, kad jie norėtų ten būti. Bent Šiaurės Amerikoje gal didesnė dalis jaunų žmonių kokius metus ovejus nelanko bažnyčios. Turbūt pusė tėvų stengiasi vaikus prievarta nusiųsti, kita pusė leidžia likti namie, bet prie progos apie tai su vaikais pasikalba, kad jie sąmoningai apsispręstų. S. Paulo estado miestuose Mišiose dalyvauja 40% raštingų žmonių, o iš beraščių apie 10%.

### KOKIA BUS ATEITYJE BAŽNYČIA?

Ir «senoji» ir «jaunoji» Bažnyčia reikalinga. Svarbu, aiškina jaunimas, kad visi sugyventu ir stengtųsi vienas kitą suprasti. Ne viskas, ką mokiniai ar studentai apie tikybą mano, yra tobula. Tą patį galima sakyti ir apie vyresnio amžiaus žmones. Jauni žmonės nori dabar ir šių laikų dvasia gyventi, o net suaugę dažnai nori kad Bažnyčia liktų tokia, kokia ji buvo jaunystės metu. Nepraėjo dar dešimties metų nuo Vatikano II suvažiavimo. Pamatysime, kokia Bažnyčia, šv. Dvasios vedama, bus ateityje.

### LITUANISTINĖ MOKYKLA MOKOJE

Nors liepos mėnuo atostogų metas, kiekvieną šeštadienį apie 15 vaikų susirinka mokyklėleje tarp 15 ir 17 valandos. Vedėjas Alfonsas Petraitis ruošia šešių instrumentų orkestrėlį. Buvo rodytas filmas apie Nautilus, povandeninį laivą, praplaukusi po ledu pro šiaurės ašigali, ir apie skautus Amerikoje. Vaikai žaidžia visokius žaidimus, kuriuose gali išmokti daugiau lietuviškų žodžių. Rugpjūčio mėnesi teisis mokslo metai ir normali mokyklos programa: dainos, muzika, tautiniai šokiai, Lietuvos istorija, geografija, lietuvių kalba, darbeliai.

Visiems patinka skanūs valgiai, o ką dar kalbėti apie paties jaunimo išsikauptus pietus. Bet kartą skautų būrys iš Bostono nuplaukė į ežero salą. Pakitus audrai, turėjo dvi dienas ilgiau saloje išbūti. Pritruko maisto, kurį atsivežė. Grižę iš iškylos draugams ir tėvams filmoje rodė, kaip jie gaudė, lupė ir kepė gyvates, varles ir kitus gyvūnus, kurių, turbūt, mamos jau nebevėrtų savo vaikams.



(pabaiga iš 2 pusl.)

**ROŽĖS IŠ LIETUVOS ANT ALTORIAUS**

Prie Rūpintojėlio kojų ir altoriaus maldininkų sudėtos raudonų rožių puokštės atrodė lyg simboliniai lietuvių pralieto kraujo klanai.

Taipgi simboliniai ir pavergtieji lietuviai savo nuosavoje žemėje dalyvavo šiose iškilmėse. Ant paties altoriaus atsirado mažytė kukli pavytusių raudonų rožių puokštė. Ji buvo atvežta iš Lietuvos ir paprašyta padėti ant koplyčios altoriaus, kitos dienos rytą apie Gailęstingumo Motinos paveikslą tos puokštės išdėti žiedai lyg ir malda vo pavergtų, nuožmiai prispaustų savo žemėje lietuvių vardų: «Tavų apginimo šaukiamės, Gailęstingoji Motina!» Tai buvo pati stipriausia, reikšmingiausia, ziauria realybe persunkta nebyli malda!

**LATVIS KOPIJUOJA UŽRAŠUS**

Pagal sienas vaikščiojant ir užrašų knygelėje užsirašant ant koplyčios sienų parašus, žilaplaukis kunigas atkreipė ne vieno dėmesį. Užklaustas, kaip ir akė esąs prel. Kasimir Ručs iš Liuvono, Belgijos. Savo vizitinėje kortelėje užrašė: «Rappresentante lettone presso S. Congr. per i Ves-covi». Jis vadovauja latvių sielovadai Europoje, panašiai kaip mūsų vysk. A. Deksnys. Besidžiaugdamas lietuvių koplyčios grožiu, žadėjo rašyti apie ją latvių spaudoje.

Kai liepos 12 d. kun. S. Saplis, MIC, (Niagaros klebonas) koncelebravo šv. Mišias, drauge su kunigais J. Margiu, MIC, (iš Argentinos), A. Mi-

ciūnu, MIC, J. Borevičiu, SJ, ir Č. Augliu, stovintieji prie durų (koplyčioje lengvai telpa per 150 asmenų) galėjo girdėti įvairiom kalbom linksniuojamą Lietuvą:

— Litauen, Lituania, Lithuania, Lithuanie...

Žmonės plaukė būriais. Per trumpą pusvalandį jų turėjo pereiti šimtais: įvairiom kalbom, įvairių rasių, vienodas smalsumas juos vedė žiūrėti, užsukti į koplyčią, klausinėti stebėtis.

**MILŽINIŠKAS DARBAS LIETUVYBEI**

Aukštas vyriškis aiškina vienuolei — prancūzei, italų kalba. Užklausta šias eilutes rašančios:

— Kodėl jūs pasėdinote Kristu?

Jis atkreipė dėmesį į bronzinį Rūpintojėlį, kuris buvo pastatytas nišoje, šią netikėtai atradus, bekasant požemiuose

— Tai tradicinis Kristaus — globojančio Lietuvą simbolis!

O po Juo lotynų kalba dedikacija mėgina plačiau visoms tautoms pasauly prabilėti apie lietuvių kankinių koplyčios paskirtį:

«...viso pasaulio lietuviai... norėdami įamžinti atminimą jų savo brolių, kurie Tėvynėje pasiliko ištikimi... Vardai yra įrašyti gyvenimo knygoje... negęstantys švyturiai švies per amžius»

Šalimais stovintis lietuvis, neoris duoti savo vardo spaudai, susijaudinęs kalbėjo:

— Vyskupas Vincentas Brizgys atliko milžinišką darbą lietuvybei. Ne vieno iš jų, kurie dabar kelia priekaištą dėl

šios koplyčios, sudėti krūvon visi darbai dėl lietuvių tautos neprilygsta šiam vienam vyskape Brizgio suorganizuotam laimėjimui Lietuvos labui.

**APIE NAUJĄJĄ MAŽIAUSIĄ ALGĄ**

S. Paulo arkivyskupijos savitraštis «O São Paulo», svarstydamas nesenai paskelbtos mažiausios algos dydį, primena Brazilijos valdžiai penkias teisybes apie ją, būtent:

1. Naująją algą darbininkai gauna 4 nuošimčiais mažiau, negu turėtų gauti. Juk 1969-1970 metais pragyvenimo kaina pakilo 24%, gi alga visuose svarbiausiuose rajonuose pakelta tik 20 nuošimčių

2. Pati Vyriausybė paskelbė, jog nori, kad «tarnautojai dalyvautų bendrojoje gerovėje», ir kad «Brazilijos produkcija bruto pakilo 9%». Jei krašto žmonių prieauglis pakilo 3 nuošimčiais, tai lieka vistiek padidėjimas 6 nuošimčiais. Bet darbininkai vietoje gauti 6 nuošimčius daugiau, gaus 4 nuošimčius mažiau. Tad Brazilija turėtų, o darbininkai biednėja.

3. S. Paulo tarnautojai, gauną didžiausią tą naują paskelbtąją algą — 187 20 cr, turės trijų asmenų prasimaiti

nimui 80 cr., butui 62 cr., rūbams 26 cr. sveikatos ir švaros reikalams 11 cr., susisiekimo — 7 cr. Ar gali su tokiom menkom pinigų sumom pragyventi.

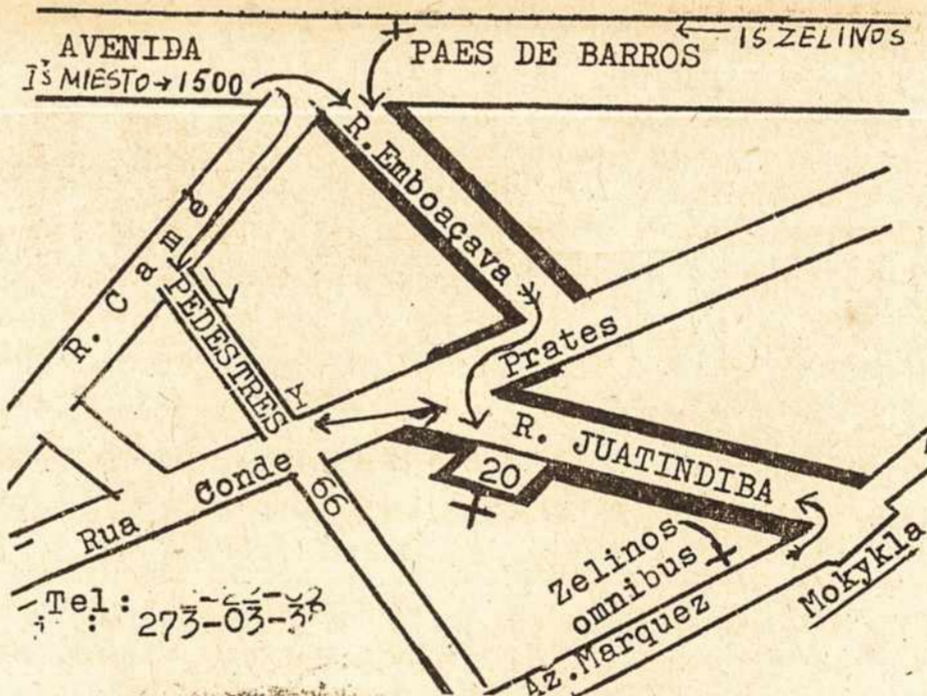
4. Pensininkai gauna tik 70%, o mirusiųjų žmonos vos 35%. Ir tokių yra Brazilijoje virš milijono. Ar tai suderina ma su žmogaus asmens vertumu?

5. Kai kurie tvirtina, kad dabar nustatymas mažiausios algos nebeturįs reikšmės darbininko šeimoje. Dauguma jų gauną daug daugiau.

Tai netiesa! Pats Finansų Ministras savo kalboje Seimo atstovams pareiškė kad «apie pusę visų Brazilijos miestiečių darbininkų gauna net 10 nuošimčių daugiau virš regionalinės mažiausios algos. Taigi, pusė vos 10% tegaua daugiau. Be to, nustatytoji mažiausia alga yra orientacijos punktas apskaičiuojant visų darbiainkų algų lygį.

Užtat nauji nustatytoji mažiausia alga labiausiai darbininkų turinčiose srityse turi didelės neteisybės požymių... Tik dėka teisingo atlyginimo gali būti tikra taika tarp grupių, teisingumas ir palaikoma masių pirkimo galia bei viso krašto išsivystymo.

**KELIAS PAS TĖVUS JĖZUITUS**



Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

**SIUVYKLOJE LAURO!**

Rua do Orfanato, 688, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina



**Stasys Lapienis**

naujose patalpose parduoda įvairias statybos medžiagas bei visokius namų reikmenis.

Naujasis adresas:

**DEPOSITO PARATODOS**

Avenida Sapopemba, 5761. V. Guarani

**ALEKSAS KALINAUSKAS**

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244 4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324 no 14,00 iki 18,00 val.

**JONAS JAKUTIS**

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!



VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

**IRMAOS CARRIERI LTDA.**

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 643

Telefones: 220-1748, 220-1751 e 220-1752

Caixa Postal 3967

SÃO PAULO



**ISIDÉMÉTIN( ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO**

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180 Veikia kasdien prieš piet.

**LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA:** Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Liet. Bendruomenė, Valdybos pirminink. p. Juozas Tijunelis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 266-0346.

**TĖVAI JĖZUITAI:** Rua Juatindiba, 20 Parque da Mooka — Tel. 273-0338.

**LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:**

MOOCA, Rua Juatindiba, 20 šeštadieniais 14 val.

**LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS**

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Šv. Kazimiero parapijoje: Parque da Mooka Rua Juatindiba, 20.

Sekmadieniais ir šventadieniais 8, 10 ir 17,00 val. Darbdienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 c mišios.

špažintys čia klausomo kasdieną prieš mišias, Pirma mėnesio sekmadienį

Parque das Nações 10 val. V. Carolina 15 val., Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jačana klierikų kopl. 8,30 val Bom Retire, 10,15 val. Itinga 16,30 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8,30 val., Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,00 val., Vila Bonilha 10 30 val. V Prudente 18 val.

«MŪSŲ LIETUVOS» REDAKCIJAI IR ADMINISTRACIJAI, TAI PAT IR SĀO PAULO LIETUVIAMS JĖZUITAMS GALITE SIŪSTI LAISKUS ŠIUO ADRESU: CAIXA POSTAL 4421, S. PAULO, BRASIL.



# MŪSŲ Lietuva

UA JUATINDIBĀ, 20 — P. DA MOŪCA — SĀG PAULO, 13

## V. Zelina

### ŠVENTKELIONĖ Į PIRAPORA

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos organizuota šventkelionė į Pirapora pasimelsti prie Bom Jezus stebuklingosios statulos įvyko praeitą sekmadienį, rugpjūčio 2 dieną.

Joje dalyvavo 36 žmonės, beveik visi iš Vila Zelinos. Šventkelionė puikiai pasisekė. Prel. P. Ražinskis 11 val. atlaikė šv. Mišias lietuviškai. Taip pat buvo giedota lietuviškos giesmės. Jų klausėsi žmonių pilnutėlė bažnyčia. Visi buvo pakviesti pasimelsti už Lietuvos katalikus ir jės laisvės atgavimą. Grįžtant visi buvo puikios nuotaikos ir dėkingi Brolijai už šios šventkelionės suruošimą.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija rugpj. 9 d. tuoj po Sumos šaukia Jaunimo Namuose, Vila Zelinoje, sueigą. Joje bus aptarta Spaudos Baliaus suruošimo darbai ir kiti reikalai. Visi valdybos nariai ir suinteresuotieji kviečiami joje dalyvauti.

Juozas Baužys,  
Šv. Juozapo Vyrų Brolijos  
pirmininkas.

LIETUVIŲ KALBOS pamokos Vila Zelinoje po atostogų vėl bus sena tvarka: šeštadieniais 16 val. J. Namuose.

### SUSIRINKIMAS.

Visų ateitininkų, išaugusių «Žilvičio» sambūryje, o taip pat visų kandidatų, kuriuos pažadėjau po «Žilvičio» šventės prirengti moksleivio ateitininko ženklui gauti yra šaukiamas bendras susirinkimas rugpj. 8 d. 14 val. Ateitininkų Ramovėje.

Turiu svarbių pranešimų.

Globėja: M. Vinkšnaitienė

### POSĖDIS

«Žilvičio» tėvų komiteto posėdis yra šauktamas rugpj. 9 d. 17 val. Jaunimo Namuose. Visiems nariams dalyvavimas privalomas.

pirm. E. Guzikauskas

### «ŽILVITIS» VĖL ŽALIUOJA!

Žilvitiečiai savo metinę šventę pradėjo šeštadienį 17 val., atvykdami organizuotai į Vila Zelinos bažnyčią su liet. vėliava ir padėdami baltų lelijų prie Dievo Motinos kojų.

Šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė Kun. A. Saulaitis, S.J., kuris paskui po bendros arbatėlės — agapės Atkų Ramovėje parodė skaidrių iš JAV vietovaizdžių ir vaikų piešinėlių. Be to, Vincas Banys padė filmą iš žilvitiečių pasirodymų viešumoje.

Sekmadienį 16 val. toje pat salėje «Žilvitis» trim grupėmis (mažieji, vidiniai ir jauni-

mas) išpildė meninę programą. Pradžioje sukalbėjo lietuviškai «Tėve Mūsų» ir L. Vrubliauskaitė padeklamavo «Maldą».

Po to sekė mažiausiųjų 4 žaidimai (Pasėjau Žilvitį, Gar nys, Oi tu, ieva ir Karvelėlis) kuriems išaoga padarė sesutės Banytės ir A. Kairys «tvirtom» deklamacijom. Paskui inscenizavo 2 dainas: Du gaideliai ir Tėvelis — kalvelis Dainavo visi vaikai.

Vidutinių grupė išpildė. Lielius, Grybus, Klumpakojį, Noriu Miego, Malūnėli ir Suktinį, o protarpiais įpynę posmus: T. Aleknavičiūtė, C. Kairytė, T. Esmautaitė ir S. Kozakaitė, S. Banytė paskambino pianu.

Jaunimo grupė padainavo Ant kalno karklai ir Saltyžių ir pašoko 2 tautinius šokius: mergaitės Kepurinė, visi — Šokiama grojo A. Aleknavičius, dainas akompanavo L. Vrubliauskaitė.

Pabaigai sustojo visos 3 žilvitiečių grupės kartu (40 — visi su tautiniais rūbais) ir po jautrių N. Guzikauskaitės ir A. Vosyliūtės deklamacijų šalia miniatūrinės trispalvės visi giedojo Lietuvos Himną.

Programa buvo lengva, gyva ir linksma. Užtruko lygiai valandą. Jos pranešėja buvo V. Aleknavičiūtė. Ją parengė «Žilvičio» sambūrio vadovė M. Vinkšnaitienė Šventę globojo Tėvų Komitetas.

Lietuviškos programos São Pauly — jau retas reiškinys. Todėl gaila, kad daug šeimų nuskriaudė savo vaikus, neatveddami juos į šventę. Nesimatė taip pat tų veikėjų, kurie vis kritikuoja mūsų jaunimą. Programos pasiūreiti neatvyko nė vienas mokinukas ir nė vienas mokytojas iš kitų lietuviškų mokyklų, kiti tą dieną rengė išvyką. Bet šventę savo atsilankymu pagerbė Dėdė Juozas, Bendruomenės Tarybos pirmininkas J. Čiuvinškas, mokytojas H. Britvydaitė, mokytoja R. Jūraitienė su jaunimu, mokytoja A. Gudavičienė ir dar virš šimtinės kitų svečių.

Žaliuok, Vila Zelinos «Žilvitis», ir galvink prigesusių S. Paulo lietuvių tautinę sąmonę!

M. V.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML: A. Navickas ir P. Gudelis po 20 cr., J. Tatarūnas sūnus 30 cr

### ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ «M. LIETUVĄ»

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!

### ADVOKATĖ IRENA GRITĖNAS — SPINA

praneša tautiečiams, kad daro inventarus, iškraustymus, skyrybas, nejudomo turto administravimą, Priima klientus savo raštinėje, esančioje Largo Sete de Setembro, 52, 6. o andar, sala 607 (priešais Forum) nuo 16 iki 18 valandos.



Už a. a. JUOZO MATELIONIO vėlę pirmųjų mirties metinių progą šv. Mišios bus 10 d. rugpjūčio, pirmadienį, 19,30 val. Vila Zelinos bažnyčioje. Jose dalyvauti maloniai kviečia gimines, pietelius, pažįstamus ir šiaip tautiečius.

### KAS ŽINOTŲ?

Kur randasi Lekavičius Konstantas ar jo vaikai. Jis atvyko Brazilijon dar prieš pirmąjį Karą iš Trakų apskrities, Žiezmarų valsčiaus, Kai riškėlių kaimo. Kas žino tepasako ML redakcijai (prašo Balys Adomėnas).

Ona Matelionienė paieško Juozo ir Balio Duklių. Prašo atsilipti ar pranešti jai Rua Vichi, 204, Casa verde, S. P.

### GRĮŽTA, IŠVYKSTA

Ilgai važinėję po svetimus kraštus laimingai grįžta rugpjūčio 10 d. Jonas ir Paula Rimšai, Liuda Miniauskienė, Rimšienės sesuo, nesulaukusi grįžtančių, paskubomis dėl laiko stokos išvyko atgal į Montevideo.

Ji buvo atvykusi pasižiūrėti ką tik gimusio anūko Ivan (Jono) Luis, kuris gimė jos dukrai Alicei ir žentui, gydytojui Mario Maiolino. Jo pamatyti buvo atskridusi ir jos sesuo Marga eta.

### GRAZI EKSKURSIJA

Pasitaikė puikios dienos pavėpuoti tyru oru ir atsipūsti nuo įtemptų darbų per visą savaitę mūsų mieliems darbininkams, T. Jonui Kidykui, ML redaktoriui ir Antanui Saulaičiui, kartu su Petru Šimoniu ir Jonu Dimša Jie išvyko apžiūrėti ir pasisemti išpūdžių iš didžiųjų vandens kriuklių prie Iguacu Paranos upėje.

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,40

### INAUGURUOS NAUJĄ PARAPIJĄ

Rugpjūčio 30 dieną bus didelės iškilmės Rio de Janeiro lietuvių kolonijoje, nes tą dieną Arkivyskupijos kardinolas Dom Jaime Camara iškilmingai atidarys asmeninę lietuviams parapiją ir paskelbs pirmą tos parapijos kleboną — Kun. Juozą Janilionį, o Prelatas Zenonas Ignatavičius bus lietuviams Generalvikaras.

Mes, Sanpauliečiai, Šv. Kazimiero Asmeninės parapijos kunigai ir parapijos, nuoširdžiai džiaugiamės ir sveikiname naujos parapijos kleboną ir parapijiečius. Ilgiausių metų ir gausios Dievo palaimos!

T. Jonas Bružikas, S. J.

Šv. Kazimiero Asmeninės Parapijos klebonas ir vikarai: Jonas Kidykas, Petras Dugiatis, Antanas Saulaitis.

### JAUNŲ VYRŲ ŠIRDIES LIGOS.

Veteranų departamentas, tyrinėdamas Amerikos antrojo pasaulinio karo karius, rado, kad daugiau galimybių nuo širdies priepuolio per pirmąsias 24 val. mirti turi vyras tarp 30-40 metų. negu vyresnis. Visiems pirmoji diena ir pirmieji metai yra pavojingiausi. Širdies anginą turintieji ilgiau gyvena, negu tie, kurie turėjo smūgį, užsikimšusią širdį.

### BATAI MAŽIESIEMS

Maži vaikai turėtų pradėti dėvėti minkštus, bet stiprius batus, kai tik pradeda atsistoti ir vaikščioti. Vėliau galima dėvėti trištesnius, bet ne kietus batus. Teniso batai tinka sportui, ir smėlyje basam vaikščioti sveika.

### VYRŲ BROLIJOS VEIKLOS KALENDORIUS

Rugsėjo 13 d. spaudos bičiulių subuvimas balius.

Spalio 11 žaidimai Jurubas tubos parke pas p. vladą Jašionį.

Lapkričio 8 ar 15 pikaikas Praia Grande.

Juozas Baužys, pirm.



#### DR. VICTOR PETRAS SAULYTIS

Dentistas-Chirurgas,

diplomuotas São Paulo Universitete.

Klinika — Chirurgija — Protezė — RX

Priima didelius ir mažus.

nuo pirmadienio iki penktadienio: nuo 8 iki 11,30 val.

šeštadieniais nuo 14 iki 18 val.

Consultorio: Rua França Carvalho, 121, Mooca.

#### DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetrícia pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

#### DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206

Vila Prudente, Tel. 63-5352